

כ"ב באב תשע"ז
14 באוגוסט 2017
סימוכין : 036

לכבוד

ח"כ מכלוף מיקי זוהר
יו"ר הוועדה לצדק חלוקתי ולשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: דיון בנושא "בחנית הפגיעה בעובדי בניין המועסקים בישראל עקב הבאת עובדי בניין מסין"
הוועדה המיוחדת לצדק חלוקתי ולשוויון חברתי מיום ה-13/6/17

להלן התייחסותי בהתאם לבקשתך במכתבך מיום ה-2/7/17:

1. ההסכמים הביטורליים להבאה שקופה, חוקית ומיועדת של עובדים זרים לבנין ללא גביית דמי תיווך, הופעלו בעבר ויופעלו בעתיד רק לצורך מילוי המכסות הממשלתיות המירביות להבאת עובדים זרים מחו"ל לענף הבנין, בצורה הוגנת וחוקית. במסגרת יישום ההסכמים נקבעו גם מנגנונים לניתוב ופיקוח על אופן העסקת העובדים הזרים בישראל לאחר הגעתם, ובכלל זה, קו חס בשפות העובדים הזרים לקבלת תלויות ושאלות. ככול שיש מידע מפורט בדבר הפרות במסגרת הבאת עובדים זרים לבנין במסגרת הסכמים ביטורליים, יש להפנות את המידע לגורם האכיפה המוסמך, לפי העניין, לחקור את הטענות. לפי מחקרים מלווים שנעשו עד היום, ההסכמים הביטורליים לענף הבנין שיפרו לאין שיעור את מצב השמירה על זכויות העובדים הזרים, הן במסגרת הבאתם לישראל והן במסגרת העסקתם במדינה.
2. אשר לעובדים פלסטינים המועסקים כדן בישראל בענף הבנין, ראשית נבקש להעמיד על דיוקם – הקריטריונים למתן היתרי כניסה לישראל לעובד הפלסטיני, נקבעים על ידי מערכת הביטחון בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 3ב(2) לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003, ובין היתר קיימים תבחיני גיל ומצב משפחתי. לצד האמור, הקריטריון של קבלן רשום הנו אחד הקריטריונים למעסיק הישראלי לצורך קבלת היתר בהתאם לסעיף 1ג לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 להעסקת עובדים פלסטינים בענף הבנין ואינו נוגע לעובד הפלסטיני עצמו.
3. חשוב לציין כי התנאים לקבלת היתר להעסקת עובדים פלסטינים בישראל נועדו להגן על זכויות העובדים הפלסטינים בהתאם לדין הישראלי, להחלטות ממשלה בנושא ולהסכם מדיני עם הרש"פ, ולפיכך אין מקום להקל בתנאי ההיתרים להעסקת עובדים פלסטינים. ואולם אין לכך כל קשר, ישיר או עקיף, להחלטת הממשלה להביא עובדי בניין זרים מסין על רקע משבר הדיור, ואין הדבר בא על חשבון העסקתם של עובדים פלסטינים, ולראיה - בשנתיים האחרונות גדלה מכסת עובדי הבנין הפלסטינים בלמעלה מ-20,000 עובדים, בד בבד עם המשך הבאת אלפי עובדים זרים מחו"ל לענף הבנין.
4. במענה לסעיף 3 לפניה, חשוב להזכיר כי הגדלת המכסות להעסקת עובדי בניין פלסטינים נועדה ליתן מענה למשבר הדיור וזאת לצד חיזוק משמעותי לשיתוף הפעולה הכלכלי עם הרשות הפלסטינית, על כול המשמעויות המדיניות והביטחוניות הגלומות בכך, ואין בהבאת עובדים זרים מחו"ל בכלל ומסין בפרט כדי לשנות מכך, במיוחד על רקע העלאת המכסות לעובדים פלסטינים בשנתיים האחרונות.
5. במענה לסעיף 4 לפניה, נראה כי נפלה טעות סופר בניסוח סעיף זה, שכן סביר להניח שהוועדה אינה קוראת לאי הנפקת אישורי עבודה לעובדים פלסטינים, ודאי לא על רקע קריאתה בסעיף 3 להעדיף העסקתם של עובדים פלסטינים.

6. במענה לסעיף 5 לפניה, יודגש כי עובד פלסטיני המועסק כדין בישראל אינו נדרש לשלם סכום כלשהו למעסיקו הישראלי תמורת הסדרת העסקתו כדין בישראל, וככל שמעסיק גובה מעובדיו הפלסטינים סכומים כלשהם תמורת העסקתם, הוא עושה זאת בניגוד לדין.

בכבוד רב,

יואל ליפובצקי
ראש המינהל

העתק:

לשכת שר הפנים
פרופי שלמה מור יוסף, ראש רשות האוכלוסין וההגירה
הגב' שושנה שטראוס, עו"ד – משנה ליועמ"ש הרשות
הגב' אפרת לב ארי, עו"ד – מח' משפטית
הגב' ענת טויטו, מנהלת אגף מת"ש